

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ο ΑΠΙΣΤΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ

[Τ. ὁ Μισέλ Προβέν]

Ροσελέν. (Πενήγνα ετών, δραματικός συγγραφέας και κατακτητής των γυναικείων καρδιών. Είνε διαρκώς ερωτευμένος. Έχει διάφορους περιπετείες, αλλά επιστρέφει πάντα μετανιωμένος στην γυναίκα του, ή όποια τὸν λατρεύει)

Μάρθα Ροσελέν. (Σύζυγός του. Όσοι τὴν γνωρίζουν, τὴν θεωροῦν ὡς μάρτυρα. Μεταχειρίζεται τὸν ἄνδρα της σάν παιδί, και ποτέ δὲν τοῦ κάρνει τὸ παραμικρὸ παράπονο. Κάτασπρα μαλλιά, πού τὴν γεροῦν πρόσωπο).

Κυρία Ζουρντίλ. (Μία καλή φίλη).
'Ἡ κυρία Ζουρντίλ εἰσέρχεται εἰς τὸ σαλόνι τῆς Μάρθας καὶ τὴν φιλεῖ εἰς τὰ μάγουλα).

Μάρθα. — Μὲ φιλάτε μὲ μεγάλη συμπάθεια σήμερα.
Κα Ζουρντίλ. — Σὰς φιλῶ, γιατί ἔχω πολὺν καιρὸ νὰ σὰς ἰδῶ... Και ἔξερете πόσο σὰς ἀγαπῶ...

Μάρθα. (ὄλιγον ἑλεονκία). — Ὄ, τὸ ξέρω. Εἰσθε τόσο καλή.
Κα Ζουρντίλ (κάθεται εἰς μίαν πολυθρόνα). — Ἀχ! ἀγαπητή μου φίλη, δὲν μοῦ λέτε, γύρισε ἀπὸ τὸ ταξίδι τοῦ ὁ Ροσελέν; (Αὐτὴ ἡ ερώτησις γίνεται μὲ μεγάλη περιέργεια).

Μάρθα (μὲ φρονικότητα). — Τὸ ἤξεῖρετε πὸς εἶχε πάει στὴ Μασσαλία; Ἐπαῖξαν ἐκεῖ ἐνα ἔργον του... Ἀπόψε επιστρέφει. Ἐλαβα αὐτὴ τὴ στιγμή ἐνα τηλεγράφημα.

Κα Ζουρντίλ. Ἐπιστρέφει. Τόσο τὸ καλύτερο. Ἐγὼ ἐνόμιζα... (Σπρίγγει τὸ χεῖρ τῆς Μάρθας). Πῶς σὰς λυποῦμαι.

Μάρθα. Μὰ ἐπὶ τέλος, γιατί νὰ λυπῶσθε;
Κα Ζουρντίλ (Κατάπληκτο). — Γιατί;... Ἡ ἀλήθεια εἶνε δι καί νεσθε τόσο ἡσυχῇ, πού δὲν δὲλγνετε καμμία συγκίνηση... Ἐρωτῶ τὸν ἑαυτὸ μου ἂν πρέπει νὰ ταρῶσθαι αὐτὴ τὴν ἡσυχία. Ἄλλὰ εἶμαι πραγματικὴ φίλη ἐγὼ πού νομίζω πὸς εἶνε συμφέρον σὰς νὰ μάθετε τὴν ἀλήθεια. Νὰ μάθετε τί συμβαίνει εἰς βάρος σὰς... Νὰ σὰς τὰ εἰπῶ;

Μάρθα. Ἦλθατε νὰ μοῦ εἰπῆτε τίποτε;
Κα Ζουρντίλ. — Δὲν εἶνε καλύτερα νὰ ἀνοίξῃ τὰ μάτια σὰς ἢ κολύτρη σὰς φίλη, παρὰ νὰ μάθετε τὰ συμβαίνοντα ἀπὸ ξένους; Ἐγὼ ἐξ ἄλλου θὰ σὰς παραρηγίσω γιὰ τὸ κακὸ πού θὰ σὰς κάμω...

Μάρθα. Πρόκειται γιὰ τὸν ἄνδρα μου;
Κα Ζουρντίλ. Λοιπὸν ναί! Ἄν ἀποφάσισα νὰ σὰς ἀποκαλύψω τὴν ἀλήθεια, τὸ κάνω ἀπὸ ἀγανάκτησι. Νὰ φέρεται εἶσι σὲ μίαν γυναῖκα σάν ἐσὰς!... Δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἀνεχθῶ. (Ἡ Μάρθα εἶνε ἡσυχῇ καὶ δὲν ἀπαντᾷ).

Μάρθα. Ὄταν σκέπτομαι ὅτι... ὁ ἄνδρας σὰς σὰς ἀπατᾷ καὶ βρῖσκειται τώρα στὴ Μασσαλία μὲ μὲ ἄλλη... Μὲ τὴν κόμισσα Λόντια... Ἐπρεπε νὰ τὸ μάθετε ἀπὸ μένα. Εἶνε ερωτευμένος μαζὺ τῆς πρὸ τριῶν μηνῶν. Τὸυς εἶδα μὲ τὸ μάτια μου ἐνα βράδου στὸ θέατρο, εἰς ἐνα θεατρεῖο... Κρυφομιλοῦσαν...Εἶνε σκάνδαλον! Κανείς δὲν εἶνε ἀναμάρτητος, ἀγαπητή μου, μὰ ὁ ἄνδρας σὰς τὸ παρακάνει! Βοὶ μήπως εἶνε μόνον ἡ κόμισσα Λόντια; Διαρκῶς εἶνε ερωτευμένος...

Μάρθα. Παντοῦ μιλοῦν γι' αὐτὸν καὶ γιὰ σὰς καὶ σὰς οἰκτεροῦν... Γι' αὐτὸ ἐθεώρησα καθήκον μου νὰ σὰς εἰδοποιήσω.

Μάρθα (πνευματώδης). — Σὰς εὐχαριστῶ. Ἄλλὰ... τὰ ἤξερα...
Κα Ζουρντίλ. — Τὰ ξέρατε;

Μάρθα. — Ὁ ἄνδρας μου δὲν μοῦ κρύβει τίποτε. Τοῦ ἔχω δώσει κάθε ἐλευθερία... Ὄταν ἔχω καμμία λήθη, μοῦ ὁμολογεῖ τὰ πάντα. Τὸν ἔχω, ξέρете, σάν παιδί μου... ἐνα μεγάλο ἀδιόρθωτο παιδί.

Κα Ζουρντίλ. (Ἐπορημένη). — Ὅποτε σὰς εἶνε ἀδιάφορος... Δὲν νὰ μὲ συγχωρήσῃς. Τὸ θέλω... Δὲν θέλω νὰ πάγω μπροστὰ τοῦ χωρὶς τὴ συγχωρήσου... ὁ πέσιτε της νὰ μὲ συγχωρήσου... κύριε ἐξημέρις, πέσιτε της... σὰς παρακαλῶ. Δὲν μπορῶ νὰ πεθάνω χωρὶς αὐτὴ...

Ἐσιώπησε... σταμάτησε ἀγχομαχώντας...
Ἡ Σουζάνα εἶχε κρῖνει τὸ πρόσωπο της μὲ τὰ χέρια καὶ δὲν κουνιόταν. Σκεπτόταν ἐκείνην πού θὰ μποροῦσε ν' ἀγαπήσῃ τόσο καιρὸ! Τὶ εὐχάριστη ζωὴ πού θὰ εἶχε!... Τὸν ξαναβλέπε μέσα στὸ ἀφαντο παρελθόν, μέσα στὰ παλιὰ περασμένα πού δὲν σβύσαν πο' ἔ... Ἀγαπητοὶ πεθαμένοι... Πὸς σὰς σκίζουν τὴ καρδιά. ὦ τὸ φίλημά του. Τὸ μόνο του φίλημα: Τὸ φίλαγε μὲς στὴν ψυχὴ της. Κι' ὄστερα πιά τίποτα, τίποτα πὸς ὄλη της τὴ ζωὴ!

Ὁ ἱερεὺς ἀμέσως γύρισε, καὶ μὲ μίαν δυνατὴ φωνή, παλλομένη, φώναξε:

— Δεσποινὶς Σουζάνα ἡ ἀδελφὴ σας πεθαίνει!
Τότε ἡ Σουζάνα, καταβάζοντας τὰ χέρια, εἶδειε τὸ ὕψος πρόσωπο της καὶ πέφτοντας πάνω στὴν ἀδελφὴ, τὴν ἐφίλησε μ' ὄλη της τὴ δύναμι ψυχοβρίζοντας:

— Σὲ συγχωρῶ, σὲ συγχωρῶ, μικρὴ!

ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

τὸν ἀγαπᾷτε πειά;
Μάρθα. — Ἀπατάσθε. Τὸν ἀγαπῶ πολὺ.
Κα Ζουρντίλ. — Δὲν ἐνοῶ...
Μάρθα. — Ποτέ δὲν θὰ ἐνοήσετε.
Κα Ζουρντίλ. — Ὑπάρχουν περιπτώσεις πού δὲν ταῖς καταλαβαίνει μία γυναίκα καθὼς πρέπει...

Μάρθα. — Κυρία μου...
Κα Ζουρντίλ. — Μὰ ὁ κόσμος θὰ σὰς καταδικάσῃ.
Μάρθα. — Δὲν μ' ἐνδιαφέρει... Ἀφοῦ δὲν καταδικάζει ἄλλες. Ξέρете τί λένε γιὰ σὰς; Πὸς ἔχετε ἰδιαιτέρην συμπάθεια στὸν κύριο Λασόντ. Ἄλλὰ βέβαια θὰ εἶνε συκοφαντία...

Κα Ζουρντίλ. — Νομίζω ὅτι πρέπει νὰ σὰς ἀφήσω. (Σηκώνεται).
Ἐρεβούζο, ἀγαπητή μου!

Μαρθα (τὴν συνοδεύει). — Ἐρεβούζο.
'Ἡ Μάρθα μῖνει μόνη μὲ τὸ μικρὸ της. Προμῖνει τὸν ἄνδρα της μὲ ἀνυπομονησία. Ποῦ καὶ ποῦ κιτῶτι τὸ ρολόι. Εἰς τὰς ὁκτὼ εἰσέρχεται ὁ Ροσελέν. Εἶνε κουρασμένος και μελαγχολικός.

Ροσελέν: (Φιλεῖ τὴν γυναῖκά του μὲ ἐνθουσιασμό). — Μάρθα μου!
Μάρθα: (Μὲ τρυφερότητα). — Εἶσαι κουρασμένος;
Ροσελέν. — Ναί. Θὰ φαίνεται ἴσως ἀπὸ τὸ πρόσωπό μου. Τὸ νοιώθω ἀπὸ τὸν τρόπο, πού μὲ κυττάξεις. Τὶ τὰ θέλεις ἐγέγρασα!

Μάρθα. — Δὲν γέγρασες καθόλου...
Ροσελέν. — Ἀχ, ναί... Ὄταν περὸς κανεὶς τὰ σαράντα...
Μάρθα. — Τί συνέβη; Γιατί φαίνεσαι ἀπογοητευμένος;
Ροσελέν. — Εἶχα πολλὰς δουλειὰς... Ἡ πρῶτες, ἡ παράστασις...
Μάρθα. — Πές μου τὴν ἀλήθεια.

Ροσελέν: (Τὴν κυττάει). — Ἐχεις δίκιο, Μάρθα, σοῦ λέω ψέματα ἀπὸ συνήθεια... Ἐσοῦ πρέπει νὰ τὰ μάθης ὅλα...
Μάρθα. — Καὶ ἂν δὲν τὰ μάθαιναθὰ βροισόταν πάντα καμμία φίλη νὰ μὲ εἰδοποιήσῃ. Λοιπὸν, εἶσαι μελαγχολικός... ἐξ αἰτίας τῆς Λόντιας;

Ροσελέν. — Ναί, ἀλλὰ ὅλα τελείωσαν μεταξὺ μας... Γιὰ πάντα. Φέρθηκε τόσο ἀσχημα!

Μάρθα. — Ἐνοῶ... Θέλησε νὰ σ' ἀφήσῃ καὶ ἐπρεπε πῶς της στὴ Μασσαλία. (Ὁ Ροσελέν σιωπᾷ). Γιατί δὲν μοῦ ἀπαντᾷς; Ἀφοῦ τὰ ξέρω ὅλα... καὶ δὲν ποραπονοῦμαι...

Ροσελέν. — Φοβοῦμαι μὴ σὲ λυπήσω.
Μάρθα. — Ὅθ μὲ λυπήσῃς μόνον ἂν δὲν μὲ θεορῆς; σάν φίλη σου... Λοιπὸν... Σὲ ἔκανε νὰ υποφέρῃς;

Ροσελέν. — Ναί... Τὴν ἀγαπῶ σὰς πολὺ. Στὴν ἡλικία μου ἕνας ἄνδρας ἀγαπᾷ μὲ τὰ ὅλα του... Εἶνε ἡ τελευταία ἀγάπη... Καὶ εἶνε φοικτὸ νὰ διαβρῆς στὰ μάτια μίαν γυναῖκα ὅτι ἐγέγρασες...

Μάρθα (μειδιᾷ). — Γέγρασες; Μακάρι νὰ γενοῦσες.
Ροσελέν. — Γιατί;

Μάρθα. — Δὲν τὸ εὐχομαι γιὰ σένα... Γιὰ μένα ὅμως θὰ εἶνε ἡ μεγαλύτερη εὐτυχία... Ὅθ σὲ εἶρω πάλι ὅπως σὲ θέλω, θὰ μὲνης διαρκῶς στὸ σπίτι... Ὅθ θέλῃς μεγάλην περιποίησι καὶ θὰ εἶμαι σάν μητέρα σου... (Μέλγει τὰ ἄσπρα της μαλλιά). Ἐγὼ ἐγέγρασα πρὸ πολλοῦ, ἂν καὶ ἱμαὶ λίγο νεότερὴ σου στὰ χρόνια.

Ροσελέν (τῆς φιλεῖ τὸ χεῖρ). — Εἶσαι μία ἀγία!
Μάρθα (γαῖδνει τρυφερὰ τὰ μαλλιά τοῦ αἰχίονος της). — Καὶ ἐν τούτοις, σ' αὐτὸ τὸ ὄρατο κεφάλι ἡ ἰδέες καὶ οἱ πόθοι δὲν θὰ γερᾶν σου ποτέ. Πάντα θὰ εἶσαι νέος. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἐβρομῆντα ἐτῶν ποτῶν...

Ροσελέν. — Λοιπὸν ναί, μοῦ μένουν ἀκόμη πολλὰ χρόνια, Μάρθα! Ἄλλὰ αὐτὴ τὴ φορὰ τελείωσε. Δὲν ἔχω διάθεσι γιὰ νέες περιπέτειες. Ἡ ζωὴ μὲ πλῆγους βαθαία. Καὶ τώρα αἰσθάνομαι μία μεγάλη γαλήνη, εἶδὼ κοντὰ σου... Ἐσοῦ ἔκανες αὐτὸ τὸ θαῦμα!

Μάρθα. — Δὲν εἶνε θαῦμα, φίλε μου. Νομίζεις πὸς ἔγρασες. Νομίζεις πὸς μ' ἀγαπᾷς. Αὐτὸ ὅμως...
Ροσελέν. — Δὲν νομίζω, εἶμαι βέβαιος.
Μάρθα. — Τόσο τὸ καλύτερο...

Ροσελέν. — Αὐτὸ πού αἰσθάνομαι γιὰ σένα εἶνε ἐντελὸς διαφορετικὸ αἰσθημα. Μοῦ εἶσαι ἀπαράτητη στὴ ζωὴ μου. Εἶσαι τὸ ἄστυλον καὶ τὸ καταφύγιό μου. Ἡ παρηγορία μου γιὰ τὴς πίκρες τῆς ζωῆς... Χωρὶς ἐσένα, δὲν θὰ μποροῦσα νὰ ζήσω! (Τὴν κυττάει) Κλαῖς Μάρθα;

Μάρθα. — Εἶμαι πολὺ εὐτυχῆς.
Ροσελέν. — Εἶσαι ἡ καλύτερη γυναίκα πού ὑπάρχει στὸν κόσμο!
Μάρθα. (μὲ κάποια σκὰ μελαγχολίας). — Ἐγὼ; Ναί, ἀλλὰ εἶμαι ἡ γυναῖκά σου. Ἴσως θὰ προτιμοῦσα νὰ ἦμου ἡ φίλη σου. Τότε θὰ μ' ἀγαποῦσες γιὰ πάντα!...

ΜΙΣΕΛ ΠΡΟΒΕΝ